

Odgovoran odbornik

Izvještaj o projektnim aktivnostima

Projekt podržava Evropska unija u
okviru programa «Evropska inicijativa za
demokratizaciju i ljudska prava»

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Centara Civilnih Inicijativa i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Odgovoran odbornik

Izvještaj o projektnim aktivnostima

Projekt podržava Evropska unija u
okviru programa «Evropska inicijativa za
demokratizaciju i ljudska prava»

Centri civilnih inicijativa

Centri Civilnih Inicijativa (CCI) je jedna od najvećih domaćih nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini. Misija organizacije je da promoviše i podstiče aktivno učešće građana u demokratskim procesima i jača kapacitete pojedinaca i organizacija kako bi uspješno rješavali probleme u svojim zajednicama.

CCI je prije 7 godina bio aktivan u tri regiona, djelujući iz tri regionalna centra naše zemlje: Tuzla, Banja Luka, Mostar. Proteklih godina rad CCI-a se proširio na druge regije, tako da naša organizacija danas pokriva područje cijele BiH, djelujući iz šest ureda (Tuzla, Mostar, Sarajevo, Banja Luka, Doboj, Bihać).

CCI radi sa grupama građana, nevladinim organizacijama, ali i pojedincima iz vladinog i nevladinog sektora, kako bi se povećala svijest o potrebi i načinima učešća građana u procesima donošenja odluka na svim nivoima vlasti. CCI pruža usluge treninga i drugih vidova pomoći građanskim grupama i nevladinim organizacijama na polju kreiranja i vođenja različitih kampanja za rješavanje konkretnih problema na svim nivoima.

Pored rada sa građanima, CCI radi i sa predstavnicima različitih nivoa izvršne i zakonodavne vlasti kako bi se inicirali procesi koji će unaprijediti postojeće zakonske regulative i prakse, a rad izabralih predstavnika učinio transparentnijim i građanski orijentisanim.

U novije vrijeme kroz pokret GROZD, CCI se fokusira na mobilizaciju građana i njihovo učešće u zahtijevanju odgovornijeg rada političkih kandidata prije i poslije izbora 2006.godine. Ovo je jedan od najozbiljnijih pokušaja da se ujedine nevladine organizacije, građani i javnost uopšte kako bi zajednički artikulisali i organizovali se oko ključnih problema u Bosni i Hercegovini.

Projekat Odgovoran odbornik

CCI od oktobra 2005. godine implementiraju jednogodišnji projekat "Odgovoran odbornik". Primarni cilj projekta je unapređenje odgovornosti izabranih predstavnika na lokalnom nivou (odbornika) i jačanje svijesti građana kao i osnaživanje uticaja građana na procese donošenja odluka u njihovim opštinama.

Posebni ciljevi projekta

Unapređenje transparentnosti rada skupština osam opština u BiH kroz usvajanje Odluke o informisanju javnosti putem info letka u svakoj od selektiranih opština.

Poboljšanje direktnе komunikacije i saradnje odbornika i građana u selektiranim opštinama uspostavljanjem kancelarija za susrete odbornike i građana.

Doprinos razvoju svijesti preko 80.000 građana u seletiranim opštinama informisanjem javnosti o radu lokalnih vlasti kao i novouspostavljenim načinima za saradnju sa izabranim predstavnicima putem kreiranja i distribucije štampanog materijala (brošura i letaka) kao i adekvatnim medijskim pristupom (lokalne radio i TV stanice).

Projekat se implementira u opštinama Bileća, Foča, Gacko, Nevesinje, Pale, Rudo, Sokolac i Višegrad.

Ciljne grupe su izabrani predstavnici na lokalnom nivou u osam opština Bosne i Hercegovine (indirektno i viši nivoi vlasti) i građani tih opština.

Glavne aktivnosti na projektu

Kreiranje, razvoj i usvajanje jasnih procedura održive transparentnosti skupština u selektiranim BiH opštinama;

Uspostavljenje kancelarije za sastanke odbornika sa građanima u smislu jačanja njihove direktne komunikacije;

Poboljšanje stepena informisanosti građana u osam opština u kojima se projekat implementira.

Aktivnost #1. Kreiranje, razvoj i usvajanje jasnih procedura održive transparentnosti skupština opština

Trenutna situacija u BiH je takva da svaki novoizabrani lokalni predstavnik intrepretira svoje obaveze i odgovornosti prema građanima na način koji mu odgovara. Zbog toga u BiH još uvijek postoji veliki broj opština u kojima ne postoji jasno definisan način na koji građani mogu doći u kontakt sa odbornikom ili biti informisani o aktuelnostima u njihovoј opštini i procesima kreiranja i donošenja odluka. Uspostavljanjem i usvajanjem jasnih procedura o obaveznom informisanju o radu skupštine opštine, građani će dobijati redovno informacije o dešavanjima u opštinama u kojima žive. Na taj način biti će upoznati sa planovima lokalne vlasti, te će imati vremena da se uključe u rješavanje lokalnih problema.

Memorandum o saradnji

Na početku projekta CCI su ostvarili saradnju sa predstavnicima opština u kojima se projekat implementira. O namjerama projekta informisali smo sve ključne lokalne faktore (načelnike opština, predsjednike Skupština opština, odbornike, predstavnike nevladinih organizacija, medija). Saradnja je potvrđena kroz Memorandum o razumjevanju koji je potpisana sa predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti u kojem je dogovorena saradnja i podrška aktivnostima koje CCI provode na projektu Odgovoran odbornik.

Studijska posjeta opštini Laktaši

U svrhu prenosa dobrih lokalnih praksi omogućili smo da predstavnici opština posjeti jednu od najuspješnijih lokalnih uprava u BiH, opštinu Laktaši. Odabrali smo ovu opštinu jer su prakse transparentnog rada u opštini Laktaši veoma razvijene, a saradnja između izabranih lokalnih predstavnika i građana je na visokom nivou.

Predstavnici opštine Laktaši prenijeli su svoja iskustva na poljutransparentnosti rada skupštine i uključivanja građana u procese odlučivanja. U prezentacijama dobrih praksi opštine Laktaši učestvovali su načelnik opštine Laktaši Milovan Topolović, predsjednik skupštine Branislava Milekić, predsjednik savjeta mjesne zajednice Aleksandrovac Milorad Tubić, Referent za mlade u Administrativnoj službi opštine Laktaši, Sanela Ratković kao i odbornici opštine Laktaši.

Obraćanje načelnika Opštine Laktaši

Predsjednik skupštine Branislava Milekić je održala prezentaciju na temu poboljšanje informisanosti građana, povećanje uticaja građana na proces donošenja odluka i unapređenje saradnje između građana i izabralih predstavnika. Predstavila je mehanizme koje skupština koristi za komunikaciju sa građanima i naglasila važnost informacija koje dobijaju od građana.

Predavanje o učešću građana u radu Skupštine opštine Laktaši

Predsjednik Savjeta mjesne zajednice Aleksandrovac i odbornik Skupštine opštine Laktaši, Milorad Tubić, iznio je iskustva u radu mjesnih zajednica i komunikaciji sa predstavnicima vlasti. Predstavio je način na koji građani putem mjesnih zajednica određuju prioritete, tj. godišnje anketiranje građana kako bi se utvrdili prioriteti u mjesnim zajednicama koje opština koristi pri planiranju budžeta.

Za prisutne je interesantna bila i prezentacija projekta Participacija mladih u radu lokalne samouprave koju je predstavila Referent za mlade u Administrativnoj službi opštine Laktaši, Sanela Ratković.

Odluka o informisanju javnosti

Kako bi se unaprijedila transparentnost rada skupština opština, a na osnovu iskustava koje su CCI imali u proteklim godinama, inicirali smo usvajanje Odluke o informisanju javnosti putem info letka u opštinama u kojima se projekat implementirao. Odlukom se opštine obavezuju da redovno nakon svake sjednice Skupštine opštine kreiraju, štampaju i distribuišu info letke s informacijama sa održanih sjednica skupština opština.

Osoblje CCI-a pomoglo je predstavnicima skupština opština u procesu kreiranja Odluka, te osiguralo da u kreiranim prijedlozima odluka postoje vrijednosti koje vode poboljšanju u oblasti informisanosti građana o radu Skupština opština.

Pra enje procesa usvajanja odluka po opštinama

Nakon podnešene inicijative za donošenje Odluke o štampanju info letka u Skupštinama opština, predstavnici CCI-a su pratili proces usvajanja odluka po opštinama. Pratili smo uvrštavanje Odluke na dnevni red Skupština kao i sam proces usvajanja na sjednicama Skupština. Inicijativa CCI-a podržana je u svim opštinama te je usvojena:

- ◊ u opštini Rudo 29.12.2005. godine na 10. redovnoj sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Višegrad 20.02.2006. godine na 14. redovnoj sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Sokolac 10.03.2006. godine na 14. redovnoj sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Bileća 24.02.2006. godine na 9. redovnoj sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Gacko 07.04.2006. godine na 13. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Nevesinje 31.03. 2006. godine na 13. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Foča 27.04.2006. godine na 19. sjednici Skupštine opštine

Obzirom da opština Pale mjesečno štampa bilten "Paljanske novine" u tiražu od 2000 primjeraka, koje se građanima besplatno dijele, sa načelnikom i predsjednikom Skupštine opštine dogovoren je da se umjesto štampanja info letaka, u "Paljanskim novinama" rezerviše prostor u kojem će se građanima prezentovati informacije sa sjednica Skupštine opštine, što ranije nije bio slučaj. Od 34. broja "Paljanskih novina" koje su izašle u januaru 2006 godine, kao redovna rubrika prezentuju se i informacije sa sjednica Skupštine opštine Pale.

Nadgledanje provo enja odluka o obaveznom informisanju javnosti

Nakon usvajanja Odluka o štampanju info letka sa sjednica Skupština opština predstavnici CCI-a nadgledali su provođenja odluka. U određenim opštinama tražena je pomoć osoblja CCI-a u kreiranju prvih info letaka prvenstveno jer u opštinama ne postoji službenik za informisanje ali i zbog pomoći u tehničkom smislu kako bi informacije u info lecima bile razumljive i korisne za građane. Treba istaći da su predstavnici opština Nevesinje i Gacko na podnesenu inicijativu CCI-a odlučili da finansiraju štampanje i distribuciju info letaka sa sjednica Skupštine opštine prije samog usvajanja odluke od strane Skupštine opštine, te na taj način pokazali spremnost da svojim građanima plasiraju informacije o radu Skupštine opštine.

CCI su redovno pratili provođenja Odluke, te su utvrdili da opštine implementiraju odluku, tj. da se u svim opštinama redovno štampaju info letci, nakon svake sjednice Skupštine opštine.

Aktivnost # 2. Uspostavljenje kancelarije za sastanke odbornika sa građanima u smislu jačanja njihove direktnе komunikacije

Kontakti između lokalnih predstavnika i građana zavise najčešće od ličnosti samog odbornika i njegove/njene volje da razgovara sa građanima. U većini slučajeva građani nemaju informaciju gdje mogu naći određenog odbornika i kako doći u kontakt sa njima. U nedostatku jasnih procedura, koje će osigurati mogućnost kontakata sa odbornikom i bolju informisanost građana o radu lokalnih parlamentara, pitanje uticaja građana na procese donošenja odluka je jedan od najvećih problema.

Uspostavljanjem kancelarije i redovnih termina za sastanke između svakog odbornika sa građanima unaprijedit će se saradnja odbornika i građana, i uticat će se se na svijest kod odbornika o njihovoj ličnoj odgovornosti prema građanima i zajednici uopšte.

Trening za odbornike na temu “Komunikacija sa građanima i učešće građana”

Kako bismo odbornicima ukazali na važnost saradnje sa građanima, CCI je u okviru projekta “Odgovoran odbornik” održao četiri treninga za odbornike na temu “Komunikacija sa građanima i učešće građana”. Treninzi su održani u opština Pale, Višegrad, Gacko i Foča. Jednodnevni treninzi su organizovani zajednički za odbornike više opština sa ciljem da se odbornicima ukaže na važnost direktnе komunikacije sa građanima, unapređenju saradnje između odbornika i građana kao i predstavljanje primjera dobrih praksi u BiH i regionu.

Trening odbornika na Palama

Trening odbornika u Višegradu

Odbornici su treninge ocjenili kao jako korisne i interesantne za njihov rad. Na osnovu održanih treninga sa odbornicima može se zaključiti da neposredno učešće građana treba da ima stvarni uticaj na proces odlučivanja, građani trebaju biti obaviješteni o efektima njihovog učešća u odlučivanju i trebaju vidjeti stvarne rezultate. S tim u vezi potrebno je pratiti postignute promjene, kako bi se identifikovali uzroci pozitivnih i negativnih kretanja u učešću građana, a također da bi efekti usvojenih mehanizama mogli biti izmjereni.

Posebno je značajno izgraditi mehanizme neposrednog učešća građana u odlučivanju na lokalnom nivou i raditi na unapređivanju dijaloga između građana i izabranih predstavnika lokalne samouprave i upoznavanju lokalnih organa vlasti sa različitim tehnikama komunikacije sa javnošću i mnogobrojnim načinima pomoći kojih građani mogu neposredno učestvovati u procesu odlučivanja.

Odluka o odborni kom satu

Nakon održanog treninga za odbornike na temu „Komunikacija sa građanima i učešće građana”, CCI su Skupština opština predali inicijativu za usvajanje Odluke o odborničkom satu, kojom bi se unaprijedila komunikacija građana i odbornika.

Odluka definiše uvođenje odborničkog sata u cilju ostvarenja neposredne komunikacije i saradnje između građana i odbornika, po pitanjima iz nadležnosti Skupštine opštine, kao i odluka koje donosi Skupština opštine.

Prema Odluci o odborničkom satu, skupštine opština su dužne da naprave plan rasporeda odbornika, vodeći računa da na svakom odborničkom času učestvuju predstavnici različitih političkih partija koje učestvuju u radu Skupštine i nezavisni odbornici.

Opštine u kojima se projekat provodi podržali su donošenje Odluke o odborničkom satu, te su Odluke usvojene:

- ◊ u opštini Nevesinje 30.06.2006. godine, na 16. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Pale 30.06.2006. godine, na 19. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Rudo 05.07.2006. godine na 15. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Gacko 14.07.2006. godine na 15. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Višegrad 21.07.2006. godine na 19. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Sokolac 25.07.2006. godine na 18. sjednici Skupštine opštine
- ◊ u opštini Foča 27.07.2006. godine na 22. sjednici Skupštine opštine

Opština Bileća je prihvatile inicijativu CCI-a za usvajanje Odluke o odborničkom satu. Obzirom da opština Bileća nije održala sjednicu Skupštine opštine od juna mjeseca, Odluka će se naći na dnevnom redu sljedećeg zasjedanja Skupštine opštine.

Opštine su započele sa implementacijom odluke, tj. počeli su se održavati redovni sastanci između građana i odbornika. Prvi odbornički sat održan je u opštini Pale, a i ostale opštine (Višegrad, Nevesinje, Gacko, Rudo, Sokolac, Foča) održale su odborničke sate na kojima su građani zajedno sa odbornicima razgovarali o lokalnim problemima u svojim zajednicama.

Odbornički sat u Višogradu

Odbornički sat u Sokolcu

Vršeći monitoring odborničkih sati primjetno je da se povećava broj građana koji učestvuju u odborničkom satu. Na ovaj način uspostavljen je dvosmjerni sistem komunikacije.

Izjave opštinskih zvaničnika, odbornika i građana, lična zahvaljivanja zbog uvođenja odborničkog sata govore o tome koliko je odbornički sat omogućio kvalitetniju i što je najbitnije redovnu komunikaciju između građana i odbornika.

Kod građana i odbornika se polako stvara navika na ovaj vid komunikacije a za to je pokazatelj dolazak građana na naredni odbornički čas radi povratne informacije.

Aktivnost #3. Poboljšanje stepena informisanosti građana u 8 opština u kojima se projekat implementira

Štampanje letaka i njihova distribucija gra anima

U okviru projektnih aktivnosti opštine u kojima se projekat implementira štampale su i distribuisale info letke sa informacijama sa sjednica skupština opština. Opštine su distribuisale 20.000 primjeraka info letaka i 14.000 primjeraka Paljanskih novina u kojima su građane svoje opštine informisali o pitanjima i odlukama koje su se razmatrale na sjednicama Skupština opština.

CCI su štampali i distribuisali 15.000 primjeraka letaka sa informacijama o usvojenim odlukama o odborničkom satu. Na lecima su se našle i informacije o rasporedima održavanja odborničkog sata kao i načinima na koje građani mogu učestvovati u procesu donošenja odluka. Info leci su distribuisani na najfrekventnijim mjestima u opštinama.

*Info letak sa rasporedom
održavanja odborničkog sata*

*Info letak sa informacijama o
radu Skupština opština*

Medijske aktivnosti

Tokom implementacije projekta mediji su korišteni kao važan segment informisanja javnosti, te prezentovanja projektnih aktivnosti. Aktivnosti na projektu imale su konstantnu podršku medija, koji su bili i aktivni sudionici u našim aktivnostima, a informacije su redovno putem elektronskih i pisanih medija dostavljane građanima.

Kao metod informisanja građana o aktivnostima na projektu (konkretno otvaranju kancelarije za sastanke građana i odbornika) korištene su radio najave (džinglovi) sa ciljem informisanja građana o rasporedu odborničnih sati. Džinglovi su emitovani na lokalnim radio stanicama u svim opštinama putem kojih su građani dobili informaciju šta predstavlja odbornički sat, datumima i mjestu održavanja odborničkog sata. Također, inicirali smo i održavanje kontakt radio emisija u kojima smo gostovali zajedno sa predstavnicima Skupština opština. U opštini Rudo korištena je lokalna TV stanica za informisanje građana o terminima održavanja odborničkog sata..

Indikatori uspjeha projektnih aktivnosti

Postignuti uspjeh	Indikator
Postojanje pravnih procedura obavezujućih za lokalne vlasti	Usvojene Odluke o informisanju građana i Odluke o odborničkom satu u opštinama u kojima se projekat implementirao.
Unaprijeđena transparentnost rada Skupština opština	Odštampano i distribuisano preko 20.000 primjeraka info letaka i 14.000 primjeraka Paljanskih novina sa informacijama o radu Skupština opština
Podrška u oblasti saradnje između opština i otvorenost između opština	Organizovano zajedničko studijsko putovanju u opštinu Laktaši, održani zajednički treninzi za odbornike
Jačanje ličnih kapaciteta odbornika	Održana četiri treninga na temu „Komunikacija sa građanima i učešće građana”
Unaprijeđena saradnja građana i odbornika	Održavanje redovnih odborničkih sati na kojima građani sa odbornicima razgovaraju o problemima u lokalnoj zajednici.
Povećan nivo zadovoljstva građana i odbornika postignutom komunikacijom	Izjave zvaničnika i građana, pisma zahvalnice od strane predsjednika Skupština opština

Centri civilnih inicijativa su u proteklih 14 mjeseci implementirali projekat "Odgovoran odbornik" u opštinama Bileća, Foča, Gacko, Nevesinje, Pale, Rudo, Sokolac i Višegrad. Na osnovu iskustva koje smo imali u pomenutim opštinama te u radu sa odbornicima možemo iznijeti sljedeće preporuke:

- Nastaviti sa redovnom praksom informisanja javnosti putem info letaka koji sadrže informacije sa održanih sjednica. Info leci bi se trebali koristiti i pri informisanju građana o drugim važnim događanjima kao što su javne rasprave, zborovi građana, programi rada, godišnji budžeti ...
- Održavanje emisija na lokalnim medijima o radu Skupština opština i gostovanje odbornika, predsjednika Skupštine opštine, načelnika opštine u redovnim emisijama kako bi se građanima prenijela informacija o radu opštine.
- Omogućiti direktni prenos sjednica SO putem lokalne radio ili TV stanice ukoliko postoji mogućnost tj. lokalna radio ili TV stanica. U većini opština se za finansiranje lokalne radio stanice izdvaja dio sredstava iz budžeta opštine tako da bi se ovaj vid prenosa mogao realizovati.
- Redovno obavljanje građana putem lokalnih medija o terminu održavanja odborničkog sata par dana prije tačnog datuma održavanja, radi podsjećanja građana, pošto je odbornički sat jednomjesečna praksa.
- Iniciranje održavanja periodičnih sastanaka građana i odbornika u mjesnim zajednicama, koji bi vremenom postali redovna praksa. To bi bila nadogradnja odborničkog sata koji omogućava prijem građana od strane odbornika u opštinskim prostorijama, dok bi posjete odbornika mjesnim zajednicama i redovni sastanci sa građanima omogućili upoznavanje odbornika sa problematikom građana na licu mjesta. Na ovaj način bi se još više unaprijedila komunikacija i saradnja na relaciji građani – izabrani predstavnici na lokalnom nivou.
- Periodično informisanje Skupština opština o efektima održavanja odborničkog sata, kao i pitanjima koje građani postavljaju na sastancima sa odbornicima.
- Ukoliko odbornici ne mogu dati odgovor građanima na odborničkom satu obezbijediti mehanizam da se građanima naknadno dostave odgovori na postavljena pitanja.

- Bolja saradna predstavnika mjesnih zajednica i odbornika kako bi predstavnici mjesnih zajednica imali više informacija o radu opštinske uprave a odbornici o stanju u lokalnim zajednicama.
- Organizovanje periodičnih sastanaka opštinskih zvaničnika na području regije, radi razmjene dobrih praksi i iskustava u radu, naročito u dijelu koji se odnosi na poboljšanje informisanosti, povećanje učešća građana na proces donošenja odluka i unapređenje saradnje između građana i izabranih predstavnika.
- Izrada edukativnih materijala za građane i NVO na temu lokalne samouprave naročito segmenta učešća građana. Materijal bi sadržavao procedure na koji način građani mogu učestvovati u radu lokalne vlasti (slanje inicijative, mogućnosti prisustvovanja komisijama, prisustvo sjednicama OV/SO itd.)
- Unaprijediti komunikaciju i informisanje građana putem savremenih sredstava informisanja – interneta. Opštine koje imaju svoju web stranicu trebale bi pružiti mogućnost postavljanja pitanja putem interneta i objavljivanje odgovora na postavljena pitanja građana na svojoj web stranici, što je u skladu sa zakonom o slobodi pristupa informacijama.

Miloje Debelnogić penzioner, Sokolac

Info letak je prava stvar za informisanje građana o radu skupštine, tu možemo pročitati sve o čemu se raspravljalo na sjednici.

Rade Marijanović, Pale

Odbornički sat je pozitivna novina uvedena u našoj opštini koja nama građanima omogućava da iznosimo svoje mišljenje i pitanja odbornicima. Do sada je to većinom bilo na predizbornim skupovima i rijetkim sastancima u mjesnoj zajednici a sad je to postala redovna praksa svakog mjeseca.

Jadranka Milosavljević, Pale

Vidjela sam obavještenje o odborničkom satu u Paljanskim novinama i došla sam da postavim nekoliko pitanja odbornicima. Upućujem sve pohvale za ovu inicijativu, neka se konačno čuje glas naroda. Apelovala bih na vašu organizaciju (CCI) da utiče i na razvoj nevladinih organizacija u opštini Pale gdje je primjetna slaba zastupljenost lokalnih NVO. A ima i nas starijih koji smo voljni da se uključimo u njihov rad i da volontiramo.

Prof. Slavko Kovačević, Gacko

Ovo je po prvi put od 1992. god. da se građani mogu nekome obratiti. Ja želim da se pitam, želim da kažem svoje mišljenje a isto tako želim čuti i mišljenja predstavnika vlasti.

Biljana Simić, Rudo

Zbog obaveza nismo svi u mogućnosti da pratimo prenos sjednica putem naše TV stanice a u info letku imamo sažete sve informacije na jednom mjestu.

Branko Gajević službenik za informisanje opštine Sokolac

Info letak je veoma dobra praksa za informisanje javnosti o radu Skupštine opštine. Pošto nemamo svoj lokalni radio ovo je dobar vid da pored SIN novina upotpunimo informisanje građana.

Mile Lakić odbornik SO Višegrad

Građani treba da budu u toku svih dešavanja. Velika je stvar direktni prenos sjednica SO putem lokalnog radija a isto tako i vaša inicijativa, koju smo prihvatili, o informisanju građana putem info letaka, sigurno je doprinijela kvalitetnijem informisanju građana. Opština Višegrad je takođe na vašu inicijativu otpočela sa redovnom praksom odborničkih sati gdje građani imaju priliku da postavljaju pitanja i iznose probleme nama odbornicima. Bitno je apelovati na građane da iznose problematiku šire grupe građana i pitanja koja su u nadležnosti SO, jer može se primjetiti da je bilo dosta pitanja lične prirode i koja nisu u nadležnosti opštine. U svakom slučaju podržavam ovu inicijativu i ovaj vid komunikacije.

Luka Dragičević potpredsjednik SO Višegrad

Odbornički sat je trebalo uvesti odavno. Zakon o slobodi pristupa informacijama se koristi u malom procentu, zbog toga odbornički sat i ovaj vid komunikacije je veoma koristan. Važno je da se pojave pozitivni rezultati ove komunikacije a to ćemo vidjeti u narednom periodu, bitno je da smo otpočeli sa ovom praksom i napravili jedan pozitivan korak.

Delivoje Podinić odbornik SO Sokolac

Izrazio bih zadovoljstvo nakon održanog prvog odborničkog sata u opštini Sokolac. Pitanja građana su bila kvalitetna, naročito mi je drago da su odborničkom satu učestvovali i predstavnici iz seoskih mjesnih zajednica koji su iznijeli niz pitanja i problema sa kojima se susreću građani u tom dijelu. O postavljenim pitanjima SO će raspraviti i dati adekvatne odgovore i rješenja. Nadam se da će naredni odbornički sat biti još posjećeniji a ukoliko se ukaže velika zainteresovanost mi smo spremni uvesti i češće termine održavanja odborničkog sata.

Slavica Batinić načelnik odjeljenja za opštu upravu opštine Pale

Smatram da je projekat koji su Centri civilnih inicijativa implementovali na području naše opštine dao veliki doprinos boljem informisanju javnosti o radu SO kao i boljoj komunikaciji sa građanima. Posebno bih istakla studijsko putovanje koje ste organizovali u opštini Laktaši s ciljem razmjene dobrih praksi i iskustava u radu. Upoznavanje sa načinom rada kolega iz drugih opština te razmjena ličnih iskustava u radu je imalo veliki značaj naročito za mene koja sam na ovoj funkciji načelnika Odjeljenja za opštu upravu nepune dvije godine. Takođe je bilo interesantno učešće mladih u lokalnoj samoupravi koje je u toj opštini dostiglo zavidan nivo.

Novka Dabarčić Sekretar SO Nevesinje

Odbornici su vrlo ozbiljno pristupili implementaciji odluke o održavanju odborničkog sata. Svaku srijedu neko od odbornika me zove i pita da li je on po rasporedu odbornik koji treba sljedeći dan dostupan građanima.

Dobrila Borovčanin sekretar SO Sokolac

Implementacija projekta "Odgovoran odbornik" dala je pozitivne rezultate na rad Skupštine opštine Sokolac prije svega u pogledu povećanja odgovornosti i angažovanosti odbornika, veće informisanosti građana o radu SO Sokolac i uspostavljanju neposredne komunikacije između građana i odbornika. Info letak je omogućio građanima da blagovremeno dobiju potpunu i istinitu informaciju o svim odlukama i drugim aktima koje donosi SO Sokolac. Što se tiče odborničkog sata, nakon donošenja odluke o uvođenju istog i utvrđivanju termina i rasporeda održavanja, prvi odbornički sat je održan 12.10.2006. godine. Iako opština Sokolac nema vlastiti radio uspjeli smo preko drugih sredstava informisanja obavijestiti građane o uvođenju odborničkog sata i mogućnostima koje on pruža. Odziv građana na prvi odbornički sat bio je više nego zadovoljavajući, tako da je isti trajao mnogo duže od predviđenog termina. Građani su govorili o problemima od šireg interesa a i ličnim problemima. S obzirom da je projekat "Odgovoran odbornik" značajno uticao na poboljšanje kvaliteta rada SO Sokolac nadam se da ćemo i u buduće nastaviti sa kvalitetnom saradnjom i novim idejama.

Slavko Lakić Sekretar SO Rudo

Info letci koje štampamo su traženi od strane građana i brzo nestanu sa info pulta na ulazu u zgradu Opštine Rudo tako da smo morali doštampati nove primjerke info letaka.

Radomir Albijanić Sekretar SO Bileća

Već nam se javljaju građani sa komentarima da je info letak dobar i da im pruža dobre informacije o radu skupštine opštine, pogotovo građani sa seoskih mjesnih zajednica koje ranije nisu imali nikakve informacije o našem radu.

Prilozi

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СОКОЛАЦ

Број: 01-617-1
Дана: 10.03.2006. године

Одлука објављена на огласној
табли дана 24.03.2006. године
Рок објаве 15 дана.

На основу члана 76. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник Републике Српске» бр. 101/04), члана 37. Статута Општине Соколац («Службене новине Града Источног Сарајева» бр. 10/05) и члана 155. Пословника Скупштине општине Соколац («Службене новине Града Источног Сарајева» бр. 17/05), Скупштина општине Соколац на 14. сједници одржаној дана 10.03.2006. године, донијела је

ОДЛУКУ О ШТАМПАЊУ «ИНФО ЛЕТКА» СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СОКОЛАЦ

Члан 1.

У циљу обезбеђења јавности рада Скупштине општине Соколац и ефикаснијег информисања грађана о свим ставовима и одлукама у вези са питањима о којима је расправљала Скупштина општине Соколац ће након сваке сједнице штампати **«ИНФО ЛЕТАК»**.

Члан 2.

Обраду података и техничку припрему за штампање **«ИНФО ЛЕТКА»** обављаће самостални стручни сарадник за односе са јавношћу у сарадњи са секретаром Скупштине и Одјељењем за општу управу.

«ИНФО ЛЕТАК» ће се штампати у року од 15 дана од дана одржавања сједнице Скупштине општине.

Члан 3.

Дистрибуцију инфо летка обављаће Одјељење за општу управу у року од 5 дана од доставе летка одјељењу.

«ИНФО ЛЕТАК» се доставља савјетима мјесних заједница, који ће вршити дисрибуцију грађанима, а на подручју града организоваће се дистрибуција на фреквентним јавним мјестима.

Члан 4.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у **«Службеним новинама Града Источног Сарајева»**.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Службенику за односе са јавом.
2. Секретару,
3. Одј. за општу управу
4. На огласну таблу
5. ЦЦИ
6. Скупштини
- 7A/A

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СОКОЛАЦ

Вукојичић Петко дипломирани мајстор

На основу члана 32. и 68. Става општине Невесиње („Службени гласник општине Невесиње“ број 6/05), Скупштина општине Невесиње на сједници одржаној дана 30.06.2006. године, донијела је

**ОДЛУКУ
о унапређењу јавности рада Скупштине општине Невесиње**

Члан 1.

Овом Одлуком уводи се „одборнички сат“ у циљу ефикасније комуникације између грађана и одборника по појединим питањима, као и Одлукама које су на дневном реду сједница Скупштине општине Невесиње

члан 2.

„Одборнички сат“, као један од механизама, којим ће се повећати јавност рада Скупштине општине Невесиње, грађанима ће омогућити да кроз непосредан разговор са изабраним представницима добију одговор на постављена питања или да кроз форму одборничког питања дођу до одговора на постављена питања од стране надлежних органа општине Невесиње.

члан 3.

Овом Одлуком обавезују се одборници Скупштине општине Невесиње да у складу са распоредом направљеним од стране Колегија Скупштине општине континуирано остварују комуникацију са грађанима у локалним заједницама општине Невесиње

члан 4.

Комисија за заштиту људских права, представке и притужбе грађана обавезује се да о распореду одржавања „одборничких сата“, методологији рада и ефектима примјене ове Одлуке информишу Скупштину општине најмање два пута годишње.

Одборник након сваког одборничког сата је дужан да у писменој форми извијести Комисију за заштиту људских права, представке и притужбе грађана и Колеги Скупштине општине.

Члан 5.

Обавезује се Стручна служба Скупштине општине да након креирања распореда по коме ће се примјењивати новоусвојени механизам за праћење транспарентности рада Скупштине општине Невесиње обавијести јавност о истом, и то путем електронских и писаних медија

члан 6.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Невесиње“

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НЕВЕСИЊЕ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Број: 01/013-130/06
Датум: 30.06.2006. год.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ГАЦКО**

Број: 01-022-**211**
Датум 23.10.2006. године

ЦЕНТАР ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА
н/р Аленке Бан
МОСТАР

ПРЕДМЕТ: Захвалница

Овом приликом желим да се захвалим Центру цивилних иницијатива на спроведеним активностима у оквиру Пројекта „Одговоран одборник“ у Општини Гацко које су у велико допринијеле побољшању рада Скупштине Општине, те повећању транспарентности и сарадње грађана и изабраних представника у општини Гацко.

Вашу иницијативу о усвајању Одлуке о штампању Инфо-лекта којим би се грађани општине Гацко информисали о раду Скупштине Општине оцијенили смо позитивно. Међутим Општина Гацко већ дуже вријеме кроз Радио Гацко презентира информације са подручја општине Гацко. Из практичних разлога у договору са вашим координатором госпођом Аленком Бан одлучили смо да информације са одржаних сједница објављујемо у Инфо-летку. Тираж Инфо-лекта је 500 примјерака, а штампа се послије сваке одржане сједнице Скупштине Општине.

Такође смо прихватили Вашу Информацију о увођењу одборничког часа који је постао редовна мјесечна пракса. Одборнички час је омогућио грађанима наше Општине да кроз непосредан разговор са одборницима добију одговор на одређена питања, износе своје приједлог и сугестије, те да се информишу о раду Скупштине Општине Гацко.

У име скупштине Општине Гацко захваљујем се на конкретној и успјешној сарадњи и напомињем да је Општина Гацко увијек отворена и спремна за сарадњу и добре идеје које би унаприједиле рад и комуникацију са грађанима.

С поштовањем.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ПАЛЕ

Телефон: 057/ 223-043 Факс: 057/ 223-003

Број: 01- 013/62
Пале, 11.10.2006. године

Предмет: Захвалница

Ово приликом желим да се захвалим Центрима цивилних иницијатива на спроведеним активностима у оквиру пројекта "Одговоран одборник" у општини Пале које су у велико доприњеле побољшању рада Скупштине општине, те повећавању транспарентности и сарадње грађана и изабраних представника у општини Пале.

Вашу иницијативу о усвајању Одлуке о штампању инфо летка којим би се грађани општине Пале информисали о раду скупштине општине смо оцјенили позитивно. Међутим општина Пале већ неколико година издаје билтен "Паљанске новине" у којима грађанима општине Пале презентује информације са подручја општине. Из практичних разлога у договору са вашим координатором господином Милошем Каришиком смо одлучили да информације са одржаних сједница објављујемо у Паљanskim новинама. Тираж новина је 2000 примијерака а издају се мјесечно.

Такође смо прихватили вашу иницијативу о увођењу одборничког сата који је постао редовна мјесечна пракса. Одборнички сат је омогућио грађанима наше општине да кроз непосредан разговор са одборницима добију одговоре на одређена питања, износе своје приједлоге и сугестије, те да се информишу о раду Скупштине општине Пале.

Још једном у име Скупштине општине Пале захваљујем се на коректној и успјешној сарадњи и напомињем да је општина Пале увијек отворена и спремна за сарадњу и добре идеје које би унаприједиле рад и комуникацију са грађанима.

У нади да ћемо наставити сарадњу,

Срдачан поздрав

ПРЕДСЈЕДНИК

Скупштине општине Пале

Ненад Пандуревић

Република Српска
Општина Рудо
Скупштина општине

Број: 01-29-914/06
Рудо, 19.10.2006. године

**Центри цивилних иницијатива
канцеларија Сарајево
и/п г-дин Милош Каришић теренски координатор ЦЦИ**

Предмет: Писмо захвалности

Испред Скупштине општине Рудо овом приликом желим изразити задовољство због остварене сарадње са организацијом коју представљате, а кроз пројекат «Одговоран Одборник», у чију је имплементацију администрација наша општина укључена протеклих 12 мјесеци.

Усвајањем Одлуке о инфо летку као и Одлуке о увођењу одборничког сата иницираних од стране Ваше организације, увели смо нове праксе у рад СО Рудо. Објављивањем инфо летака у знатној мјери употпунили смо информисање јавности о раду СО а увођењем одборничког сата унаприједили смо комуникацију и сарадњу са грађанима.

Посебно бих истаћи посјету општина обухваћених пројектом, општини Лакташи, када смо имали прилику међусобно размјенити искуства и резултате нашеј грађа, али и чути сва искуства и могућности остварења великих резултата у раду општинске власти од представника општине домаћина, у којој је сарадња грађана и представника локалне власти достигла један веома завидан ниво.

Искрено се надам да ћемо и у будућности имати прилике заједно сарађивати и унаприједити рад локалних власти на обострано задовољство и грађана и њихових изабраних представника.

С поштовањем,

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БИЛЕЋА

Телефон: 059/370-759

Фах: 059/370-006

Број: 01-013-161/06

Билећа, 24.10.2006. година

ПРЕДМЕТ: ЗАХВАЛНИЦА

Овом приликом желимо да се захвалимо Центрима цивилних иницијатива на сарадњи и спроведеним активностима у оквиру пројекта «Одговоран одборник» у општини Билећа. Провођење пројекта увек је помогло билој сарадњи Скупштине општине и грађана општине Билећа.

Иницијативу о усвајању Одлуке о штампању «инфо летка» којим се грађани општине Билећа информишу о раду Скупштине општине оцијенили смо као добру и корисну.

На сједници Скупштине општине одржане 24.02.2006. године Скупштина је усвојила Одлуку о штампању «инфо летка».

Такође смо у припреми новембарске сједнице Скупштине општине на којој намјеравамо усвојити Одлуку о одржавању одборничког сата као још један механизам који би повећао транспарентност рада Скупштине општине и грађанима омогућио комуникацију са одборницима наше општине.

Још једном у име Скупштине општине Билећа захваљујемо се на коректној и успјешној сарадњи и надамо се да ће се оваква сарадња и у будуће наставити, и напомињемо да је општина Билећа увијек отворена за сарадњу и добре идеје које би унаприједиле рад скупштине и комуникације са грађанима.

Срдачан поздрав!

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СОКОЛАЦ**

Број: 01-052-236
Соколац, 12.10.2006. године

**Центри цивилних иницијатива
канцеларија Сарајево**

Сарајево, 12.10.2006. године

Соколац, 12.10.2006. године

Соколац,

Фахримир Румен

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ВИШЕГРАД
ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Краља Петра I бр. 7, тел / факс 058/620 602 и 620 226, e-mail: opstv gd@teol.net

Број: 01-013 / 571 / 06.
Вишеград, 17.10.2006. године

Центри цивилних иницијатива
канцеларија Сарајево
н/р г-дин Милош Каришик координатор ЦЦИ

Предмет: Захвалница

Скупштина општина Вишеград у протеклих 12 мјесеци интензивно је сарађивала са организацијом «Центри цивилних иницијатива» на имплементацији пројекта «Одговоран одборник», настојећи повећати информисаност грађана наше општине о раду СО и ојачати сарадњу између грађана и њихових изабраних представника.

Нашом сарадњом дошли смо до неколико конкретних резултата. Усвојена је Одлука о инфо летку, којом смо преузели обавезу штампања информација и закључака са одржаних сједница. Такође је усвојена и Одлука о одборничком сату чија имплементација омогућује директну комуникацију грађана и одборника, што значи изградњу једне нове и редовне праксе.

Овом приликом, у име Скупштине општине Вишеград, желим се захвалити Организацији коју представљате на изразито коректној и успјешној сарадњи, те се искрено надам да ће се она наставити и у будућем периоду и резултирати конкретним помаџима, који ће допринијети заживљавању демократског друштва у Босни и Херцеговини.

С поштовањем,

РЕПУБЛИКА СРПСКА

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ

88280 Невесиње, Цара Душана 44

phone: 059/601-631 fax: 059/601-0

ЦЕНТАР ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

20.10.2006.

Датум:

01/013-120/06

Број:

ПРЕДМЕТ: Захвалница

Овом приликом желим да се захвалим Центрома цивилних иницијатива и спроведеним активностима у склопу пројекта «Одговорни одборник» у општини Невесиње које су у велико допријеле побољшавању рада Скупштине општине, те повећању транспарентности и сарадње грађана и изабраних представника у општини Невесиње.

Вашу иницијативу о усвајању Одлуке о штампању инфо летка којим би се грађани општине Невесиње информисали о раду скупштине смо оцјенили позитивно. Такође смо прихватили вашу иницијативу о увођењу одборничког сата који је постао редовна мјесечна пракса. Одборнички сат је омогућио грађанима наше општине да кроз непосредни разговор са одборницима добију одговоре на одређена питања, износе своје приједлоге и сугестије, те да се информишу о раду Скупштине општине Невесиње.

Још једном у име Скупштине општине Невесиње захваљујем се на коректној и успјешној сарадњи и напомињем да је општина Невесиње увијек отворена и спремна за сарадњу и добре идеје које би унаприједиле рад и комуникацију са грађанима.

У нади да ћемо наставити сарадњу,

Срдачни поздрав

ПРЕДСЈЕДНИК
Скупштине општине Невесиње
Владимир Реповић

Владимир Реповић

O Centrima civilnih inicijativa	5
Projekat Odgovoran odbornik	6
Posebni ciljevi projekta	6
Glavne aktivnosti na projektu	6
Aktivnost #1 Kreiranje, razvoj i usvajanje jasnih procedura održive transparentnosti Skupština opština	7
Memorandum o saradnji	7
Studijska posjeta opštini Laktaši	7
Odluka o informisanju javnosti	8
Praćenje procesa usvajanja odluka po opštinama	8
Nadgledanje provođenja odluka o obaveznom informisanju javnosti	9
Aktivnost #2 ” Uspostavljanje kancelarije za sastanke odbornika sa građanima u smislu jačanja njihove direktnе komunikacije	9
Trening za odbornike na temu” Komunikacija sa građanima i učešće građana”	10
Odluka o odborničkom satu	11
Aktivnost #3 Poboljšanje stepena informisanosti građana u 8 opština u kojima se projekat implementira	12
Štampanje letaka i njihova distribucija građanima	12
Medijske aktivnosti	13
Indikatori uspjeha projektnih aktivnosti	14
Preporuke	15
Izjave	17
Prilozi	20